

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

D.E.U. br. 18/029

Klasa: 022-03/18-03/111
Urbroj: 6521-31-18-01
Zagreb, 1. listopada 2018.

ODBOR ZA FINACIJE I
DRŽAVNI PRORAČUN
Predsjednica Grozdana Perić

Poštovana predsjednice Odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje Odboru za financije i državni proračun stajalište o dokumentu Europske unije objavljenom slijedom nove inicijative Europske komisije uključene u Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2018. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi instrumenta za
financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za
integrirano upravljanje granicama
COM (2018) 474**

koje je Koordinacija za vanjsku i europsku politiku i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom: Klasa: 022-03/18-07/362, Urbroj: 50301-23/22-18-1 na sjednici održanoj 30. srpnja 2018. godine.

Predmetni Prijedlog uredbe Komisija je dostavila Hrvatskom saboru 18. lipnja 2018. u sklopu nove inicijative iz Programa rada Europske komisije za 2018. „Višegodišnji financijski okvir“, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim Vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 9. studenoga 2018. godine.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Milošević

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2018) 474
- COM (2018) 474

Na znanje: - INFODOK služba

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama

Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing, as part of the Integrated Border Management Fund, the instrument for financial support for customs control equipment

Brojčana oznaka dokumenta Vijeća: 10325/18 od 20. lipnja 2018. godine

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta), ustrojstvena jedinica i službenica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo financija, Carinska uprava

Ustrojstvena jedinica: Središnji ured, Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove, europske poslove i međunarodnu suradnju, Služba za provedbu projekata

Nadležni službenica: mr. sc. Ankica Kuna, voditeljica Službe, ankica.kuna@carina.hr; +385 1 621 1441.

Druga tijela državne uprave, agencije i javne ustanove uključene u izradu Prijedloga okvirnog stajališta: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova.

Nadležni službenica u MVEP (Sektor za koordinaciju europskih poslova):

Maša Popović, Sektor za COREPER I (Služba za COMPET)

Nadležna radna skupina Vijeća EU i nadležni službenica u SP RH pri EU:

Marica Matić, Radna skupina za carinsku uniju

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Cilj novog predloženog instrumenta namijenjenog opremi za carinske provjere je poboljšanje ujednačenosti provedbe carinskih provjera u svim državama članicama kako bi se izbjeglo preusmjerenje protoka robe prema najslabijim točkama. Namjenska intervencija Unije za opremu za carinske provjere omogućit će potporu za nabavu, održavanje i poboljšavanje opreme za otkrivanje namijenjene carinskim provjerama u širem smislu. Instrument će obuhvatiti i opremu koja se upotrebljava za namjene izvan okvira carinske provjere, sve dok je potonje glavna svrha, što znači da se ne obuhvaća samo carinsko zakonodavstvo već i drugo zakonodavstvo u pogledu kretanja robe između carinskog područja Unije i područja izvan njega.

Financiranjem opreme s višestrukim mogućnostima uporabe (carinska provjera, granična kontrola i sigurnost) istodobno zadržavajući carinske provjere kao glavnu svrhu, ovaj će prijedlog omogućiti optimalno iskorištavanje učinka proračuna Unije pružanjem potpore dijeljenju i interoperabilnosti opreme za provjeru te time podržati i međuagencijsku suradnju, svih uključenih dionika (carinskih tijela, službenici ostalih tijela nadležnih za nadzor granice), kao sastavnicu europskog integriranog upravljanja granicama, kako je navedeno u članku 4. točki (e) Uredbe (EU) 2016/1624.

Instrumentom namijenjenim opremi za carinske provjere podupirat će se samo nabava, održavanje i poboljšavanje prihvatljive opreme. Instrument će se provoditi izravnim

upravljanjem i metodom na osnovi prioriteta. Uspostavit će se programi rada, u suradnji s dionicima putem procjene potreba, u kojima će se odrediti prioriteti za određeno razdoblje.

Instrument za opremu za carinske provjere utjecat će na prihode Unije i države članica. Iako to nije mjerljivo, očekuje se da će se njime olakšati i pojednostavniti rad carinskih tijela u pogledu naplate carina, kao i PDV-a i trošarina pri uvozu. Povećanjem kvalitete provjera carinske će uprave biti učinkovitije u zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica.

Financijska omotnica za provedbu Instrumenta za razdoblje 2021.-2027. iznosi 1 300 000 000 EUR.

Razlozi za donošenje i pozadina dokumenta:

Višegodišnji akcijski program djelovanja za carinu (program Carina), koji postoji od 1991. omogućuje odgovarajuće financiranje djelovanja u pogledu suradnje carinskih tijela, elektroničkih sustava, kao i izgradnju administrativnih kapaciteta te dobro nadopunjuje nacionalne inicijative i ulaganja u tom području. Međutim, ne pruža mogućnost i sredstva za financiranje opreme koja je potrebna za carinske provjere na vanjskim granicama EU-a. Ta je potreba do sada samo neznatno financirana na razini EU-a iz drugih instrumenata (Hercule III, Program za potporu strukturnim reformama, Europski strukturni i investicijski fondovi).

Od tada su države članice više puta izrazile potrebu za financijskom potporom za opremu za carinske provjere.

Komisija je u odgovoru na te pozive u Komunikaciji iz 2016. o razvoj carinske unije i upravljanja njome uvažila postojanje problema i objavila da će razmotriti i ocijeniti mogućnost financiranja potrebne opreme iz budućih financijskih programa Komisije u procjenama učinka za sljedeću generaciju programa Carina. Nakon toga su u ožujku 2017. uslijedili zaključci Vijeća o financiranju carine u kojima je Vijeće još jedanput naglasilo potrebu „da EU i njegove države članice odgovore na globalizaciju trgovine i istodobnu globalizaciju kriminala te idu s njima ukorak, kao i da se suočavaju s kasnijim prijetnjama koje uzrokuju potrebu za odgovarajućom opremom za potporu djelotvornom funkcioniranju carinske unije i za financiranjem kojim bi se carinskim tijelima osigurala potrebna tehnička oprema za provedbu kontrola robe koja prelazi vanjske granice EU-a”.

U nekoliko rezolucija Europski parlament iznio je mišljenje da je „carinska unija stup Europske unije kao jednog od najvećih svjetskih trgovinskih blokova te da je bitna za ispravno funkcioniranje jedinstvenog tržišta u korist poduzeća i građana EU-a”. Stoga je pozvao Komisiju i da predloži „jasnu, dosljednu i ambicioznu strategiju i vremenski okvir kako bi se zajamčilo da odgovarajući prijedlozi, koji su usklađeni s aktualnim razvojem svjetske trgovine i provedbom programa trgovinske politike EU-a te su njima prilagođeni, obuhvaćaju sve elemente potrebne za primjenu carinskih sustava EU-a”. Poseban cilj ovog instrumenta, doprinos primjerenim i ujednačenim carinskim provjerama nabavom, održavanjem i poboljšavanjem opreme za carinske provjere, odgovor je upravo na taj zahtjev.

Osiguravanje ujednačenih carinskih provjera na vanjskim granicama EU-a doista je ključno kako bi se izbjeglo preusmjeravanje protoka robe prema najslabijim točkama. To je važno ne samo zbog tradicionalne uloge carine u prikupljanju prihoda, nego i za osiguravanje sigurnosti i zaštite.

Status dokumenta:

Prijedlog je predstavljen 17. srpnja 2018. na Radnoj skupini za carinsku uniju Vijeća EU.

EK je prezentirala prijedloge uredbi te izvijestila da se do travnja 2019. očekuje usvajanje VFO-a i svih sektorskih prijedloga. U RS za VFO nije bilo pitanja za instrument financiranja carinske opreme, ali je predlagano proširenje primjene.

AT PRES poziva DČ da dostave komentare do 5. rujna 2018. pisanim putem.

Stajalište RH – ključni elementi:

Prijedlog Komisije je prihvatljiv sa stajališta RH upravo zbog činjenice da je carina uz postojeću tradicionalnu ulogu u prikupljanju prihoda, preuzela i sve veću odgovornost u području sigurnosti i zaštite financijskih i gospodarskih interesa EU-a. Također, pozitivno je usmjerenje da će se opremom osim za carinske provjere vezano uz carinsko zakonodavstvo obuhvatiti i drugo zakonodavstvo koje se odnosi na vanjske aspekte unutarnjeg tržišta, zajedničke trgovinske politike i drugih zajedničkih politika Unije koje utječu na trgovinu i na opću sigurnost lanca opskrbe.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

Otvorena pitanja su:

1. postoji li obveza na nacionalnoj razini donošenja programa za ovaj instrument kao i priručnika za provedbu programa; kada možemo prema navedenoj definiciji „pokretna oprema za carinske provjere“ smatrati da se ista odnosi na cestovna vozila kao i morska i riječna vozila koja su opremljena opremom za inspekciju koju obavljaju carinski službenici Sektora za mobilne jedinice;
2. može li se prema pravilima Financijske uredbe smatrati da je PDV prihvatljiv trošak ako institucija koja se financira iz ovog instrumenta je u sustavu PDV-a međutim za opremu koju nabavlja ne može si odbiti isti;
3. vezano uz članak 8 stavak 2. ove Uredbe potrebno je pojašnjenje izričaja „opravdane iznimne okolnosti“ i navođenje konkretnog primjera;
4. vezano uz članak 11 stavku 3. ove Uredbe pitanje je na koji način će biti definirana kategorizacija graničnih prijelaza i na kojoj razini će se ažurirati popis opreme; na koji način će se unutar trenutno važećeg Odbora za Customs 2020 će biti organiziran Odbor za praćenje ovog instrumenta.
5. podržavamo mogućnost zajedničkih specifikacija za opremu od strane EK-a, što bi ubrzalo pripremu javne nabave u DČ. HR kao i DE zanima financiranje (razvoja, unaprjeđenja i održavanja) carinskih nacionalnih IT sustava iz ovoga instrumenta. Predlažemo da se ovaj instrument proširi na financiranje na nacionalnom nivou svih projekata planiranih kroz Radni plan Carinskog zakonika Unije (UCC WP).
6. HR svakako zanima održavanje nabavljene opreme u dužim rokovima od uobičajenih (1-2 godine) tj. najmanje 3 i više godina, ako je moguće. Održavanje nabavljene opreme jest značajan trošak za nacionalni proračun. Ovdje predlažemo napraviti izuzetak i podržati sufinanciranje opreme nabavljene za zaštitu vanjskih granica Unije (što će se naravno dokazivati kroz izvješća u kojima će se navoditi lokacija rasporeda opreme; kontrola kroz „on the spot monitoring“)
7. HR kao i PL zanima povećanje sredstava u Fondu za integrirano upravljanje granicama, instrumentu za financijsku podršku carinskoj opremi za kontrolu.
8. HR treba podržati inicijativu DČ koje se zalažu za „povećanje sredstava u Fondu (instrumentu za financijsku podršku carinskoj opremi za kontrolu)
9. u Uredbi bi trebalo jednoznačno stajati kako je PDV prihvatljiv trošak, barem za opremu koja se nabavlja za zaštitu EU vanjskih granica. Sada nam, u HERCULU III, PDV nije prihvatljiv trošak! Iznos od 25% za PDV ograničava naše mogućnosti nabave opreme iz ovoga Fonda.

10. HR kao i LV brine razina sufinanciranja, koja je sa sadašnjih 20% previsoka za DČ koje imaju ograničene mogućnosti u Državnom proračunu te stoga predlažemo da se prije sastanka 5.9.2018. lobira među DČ sličnima nama (nove DČ, koje imaju ograničena sredstva iz Državnoga proračuna za sufinanciranje, DČ koje su na istočnim vanjskim EU granicama) kako bismo zajednički nastupili protiv stajališta NL, DK, SE i DE, koje smatraju kako je „kupovina opreme nacionalna nadležnost“. U tom smislu na tom sastanku mi i druge DČ (koje smo na vanjskim istočnim granicama EU) zajednički trebamo naglasiti kako nabava opreme za zaštitu istočnih vanjskih EU granica nije samo naše nacionalno pitanje nego i puno šire, to je EU pitanje, pa bi se u tom smislu trebalo razmotriti mogućnost da se oprema koja se nabavlja za EU istočnu granicu sufinancira u 100% iznosu, jer je njena nabava od EU značaja.
11. trenutno se spominje pred-financiranje u iznosu od „otprilike 20%“ (na str. 30. što je daleko premalo i može značajno utjecati na apsorpciju. Idealno bi bilo 100%, ili u najmanju ruku 50% od EU sufinanciranja u roku od 30 dana od potpisa ugovora (kao što je sada slučaj sa HERCULE III). Naravno, razlika se doznajuje nakon prihvatanja konačnog izvješća s popratnom dokumentacijom o izvršenom plaćanju.
12. U pogledu, financijske omotnice za provedbu Instrumenta za razdoblje 2021.-2027. koja iznosi 1 300 000 000 EUR, HR smatra da ima prostora za njeno povećanje. Postavlja se pitanje zašto je 8 mlrd EUR alocirano jednom Instrumentu u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, a ovom Instrumentu samo 1,3 mlrd EUR-a. Analiza CELBET-a iz 2015.-2017., kao i izbjeglički val koji je prešao preko naše/EU vanjske granice su argumenti za traženje povećanja.

Stajališta DČ, EK i Predsjedništva EU:

U raspravi su DČ izrazile općenite komentare i zabrinutosti. LV brine zbog razine sufinanciranja a PT zbog disbalansa u Programu Carina, dok su IT, CZ i FR načelno podržale prijedloge. NL se pita ima li prostora za inovacije u IT području iz sredstava Programa. DE je zainteresirana za detalje oko financiranja IT sustava i naglašava potrebu transparentnosti u trošenju sredstava. PL podržava jaču suradnju DČ u području razvoja IT sustava, povećanje sredstava u Programu, te zajedničko upravljanje. EK odgovara da se bavi inovacijama ali je to teško postići u IT području. DK je izjavila parlamentarnu rezervu.

Financijski instrument za nabavu opreme je DE kritično komentirala, ali načelno nije protiv. Naglašava potrebu kontrolnog mehanizma, te jasno izražene potrebe i nadzor korištenja. NL, DK, SE i DE smatraju da je kupovina opreme nacionalna nadležnost. FR smatra da je smjer dobar, ima dileme oko modaliteta upravljanja. IT podržava zajedničku javnu nabavu.

EK kaže da ima dileme oko načina upravljanja fondovima, izravno upravljanje ima dobre i loše strane. Zajednička nabava nije moguća, ali su moguće zajedničke specifikacije DČ.

Sporna/otvorena pitanja za DČ, EK i Predsjedništvo EU:

LV ima otvoreno pitanje oko razine sufinanciranja, a PT zbog disbalansa u Programu Carina. PL traži povećanje sredstava u Programu. DE naglašava potrebu uspostave kontrolnog mehanizma.

Stav o spornim/otvorenim pitanjima DČ, EK i Predsjedništva EU:

HR dijeli zabrinutost LV oko razine sufinanciranja. HR, kao i PL, zanima povećanje sredstava u Programu.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:
Uredba se izravno primjenjuje i nema potrebe za izmjenom nacionalnog zakonodavstva.

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

Donošenjem ove Uredbe pozitivno bi se utjecalo na proračun RH jer bi se sa mogućim sufinanciranjem nabave potrebne opreme za normalno funkcioniranje carinskih službi koje vrše nadzor omogućilo da planirana sredstva raspodjele na druge nužne stavke. Također, nabavom opreme osigurala bi se veća efikasnost i učinkovitost u provedbi nadzornih aktivnosti s posebnim naglaskom na vanjsku granicu EU, čime bi se u konačnici pridonijelo i kvalitetnijoj zaštiti financijskih interesa i punjenja proračuna EU i Republike Hrvatske.

Međutim, EK predlaže stopu sufinanciranja od najmanje 20% od strane DČ, a do 80% proračun EU. Za siromašnije DČ (sa slabije razvijenim gospodarstvom i ograničenim proračunima) ovo je veliko opterećenje jer sve moraju same predfinacirati a tek nakon usvajanja završnoga izvješća o provedbi projekta će im se doznačiti sredstva. Trenutno se navodi mogućnost „predfinanciranja otprilike 20%“ što je neprihvatljivo za DČ kao RH (s ograničenim Državnim proračunom i s dugačkom vanjskom EU granicom tj. velikim potrebama za opremom).

Strasbourg, 12.6.2018.
COM(2018) 474 final

2018/0258 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske
provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama**

{SWD(2018) 347} - {SWD(2018) 348} - {SEC(2018) 315}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Komisija je 2. svibnja 2018. donijela paket o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021.–2027.¹ Komisija je predložila nov i moderan dugoročni proračun koji je blisko povezan s političkim prioritetima Unije s 27 država članica. U prijedlogu o proračunskom okviru kombiniraju se novi instrumenti s moderniziranim programima radi učinkovitog ostvarenja ciljeva iz Unijinih prioriteta. Na tim temeljima Komisija predlaže uspostavljanje novog fonda za integrirano upravljanje granicama unutar proračunskog naslova „Migracije i upravljanje granicama”. Taj novi fond namijenjen je pružanju ključne i pojačane potpore državama članicama kako bi se zaštitile zajedničke vanjske granice Unije.

Fond za integrirano upravljanje granicama pridonijet će daljnjem razvoju zajedničke vizne politike i provedbi europskog integriranog upravljanja granicama u državama članicama kako bi se pridonijelo suzbijanju nezakonitih migracija i olakšavanju zakonitog putovanja. Financijskim sredstvima trebalo bi se nastaviti podupirati države članice u izgradnji i jačanju njihovih kapaciteta u tim područjima te pojačati suradnju, uključujući suradnju s relevantnim agencijama Unije. Fond će ujedno imati ulogu u osiguravanju veće ujednačenosti u provedbi carinskih provjera na vanjskim granicama jer će se njime riješiti postojeće neravnoteže među državama članicama koje nastaju zbog geografskih razlika te razlika u dostupnim kapacitetima i resursima. U tom će se okviru predloženi Fond za integrirano upravljanje granicama sastojati od instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i viza te instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere.

Ovaj se prijedlog odnosi samo na instrument namijenjen opremi za carinske provjere. Komisija će usporedo predstaviti i prijedlog za instrument za upravljanje granicama i vize.

Ovim prijedlogom predviđen je datum početka primjene 1. siječnja 2021. i prijedlog se predstavlja za Uniju od 27 država članica, u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o namjeri povlačenja iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji, koju je Europsko vijeće zaprimilo 29. ožujka 2017.

Višegodišnji akcijski program djelovanja za carinu (program Carina), koji postoji od 1991.² omogućuje odgovarajuće financiranje djelovanja u pogledu suradnje carinskih tijela, elektroničkih sustava, kao i izgradnju administrativnih kapaciteta te dobro nadopunjuje nacionalne inicijative i ulaganja u tom području. Međutim, ne pruža mogućnost i sredstva za financiranje opreme koja je potrebna za carinske provjere na vanjskim granicama EU-a. Ta je

¹ COM(2018) 322 final

² Program Carina uspostavljen je 1991. Odlukom Vijeća od 20. lipnja 1991. o donošenju programa djelovanja Zajednice u pogledu strukovnog osposobljavanja carinskih službenika (program Matthaeus); kasnije ga je naslijedio cijeli skup, od programa Carina uspostavljenog Odlukom br. 210/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 1996. o donošenju programa djelovanja u području carina u Zajednici (Carina 2000.) do nasljednika tog programa uspostavljenih odlukama br. 105/2000/EZ, br. 253/2003/EZ, br. 624/2007/EZ i Uredbom (EU) br. 1294/2013.

potreba do sada samo neznatno financirana na razini EU-a iz drugih instrumenata (Hercule III³, Program za potporu strukturnim reformama⁴, europski strukturni i investicijski fondovi⁵).

Tijekom pregovora o prijedlogu programa Carina 2020. u Vijeću države članice pozvale su Komisiju da provede „analizu troškova i koristi opreme za otkrivanje i srodne tehnologije kako bi se olakšala nabava modernih alata za carinske provjere za carinska tijela nakon 2020.” Taj je poziv umetnut u uvodnu izjavu 4. Uredbe (EU) br. 1294/2013 o uspostavi programa Carina za razdoblje 2014.–2020. Uz to, Vijeće je 23. svibnja 2017. donijelo zaključke⁶ u kojima je pozvalo Komisiju da najkasnije sredinom 2018. „dostavi izvješće o osiguravanju potrebnih financijskih sredstava za nabavu prikladnih alata za carinske provjere (...) uključujući mogućnost dodjele tih sredstava putem jedinstvenog fonda.”

Od tada su države članice više puta izrazile potrebu za financijskom potporom za opremu za carinske provjere te zatražile detaljnu analizu tog pitanja u Skupini za carinsku politiku⁷.

Komisija je u odgovoru na te pozive u Komunikaciji iz 2016. o razvoj carinske unije i upravljanja njome⁸ uvažila postojanje problema i objavila da će razmotriti i ocijeniti mogućnost financiranja potrebne opreme iz budućih financijskih programa Komisije u procjenama učinka za sljedeću generaciju programa Carina. Nakon toga su u ožujku 2017. uslijedili zaključci Vijeća o financiranju carine u kojima je Vijeće još jedanput naglasilo potrebu „da EU i njegove države članice odgovore na globalizaciju trgovine i istodobnu globalizaciju kriminala te idu s njima ukorak, kao i da se suočavaju s kasnijim prijetnjama koje uzrokuju potrebu za odgovarajućom opremom za potporu djelotvornom funkcioniranju carinske unije i za financiranjem kojim bi se carinskim tijelima osigurala potrebna tehnička oprema za provedbu kontrola robe koja prelazi vanjske granice EU-a”.

Vijeće je stoga pozvalo Komisiju da do kraja 2017. „razmotri i ocijeni mogućnost financiranja potrebne tehničke opreme iz budućih financijskih programa Komisije te poveća usklađenost i poboljša suradnju carinskih tijela i drugih tijela za izvršavanje zakonodavstva za potrebe financiranja putem boljeg partnerstva na razini EU-a”.

U nekoliko rezolucija⁹ Europski parlament iznio je mišljenje da je „carinska unija stup Europske unije kao jednog od najvećih svjetskih trgovinskih blokova te da je bitna za ispravno funkcioniranje jedinstvenog tržišta u korist poduzeća i građana EU-a”. Stoga je pozvao Komisiju i da predloži „jasnu, dosljednu i ambicioznu strategiju i vremenski okvir

³ Uredba (EU) br. 250/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uspostavi programa za promicanje mjera u području zaštite financijskih interesa Europske unije (program „Hercule III”) i stavljanju izvan snage Odluke br. 804/2004/EZ (SL L 84, 20.3.2014., str. 6.).

⁴ Uredba (EU) 2017/825 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi Programa potpore strukturnim reformama za razdoblje od 2017. do 2020. i o izmjeni uredbi (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 1305/2013 (SL L 129, 19.5.2017. str. 1.)

⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_hr

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/22301/st09581en17-vf.pdf> i

⁷ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7586-2017-INIT/hr/pdf>

⁸ Skupina za carinsku politiku stručna je skupina koju je Komisija osnovala da savjetuje Komisiju o pitanjima povezanim sa strateškim pitanjima carinske politike; da prati razvoj različitih aspekata carinske politike; da olakša razmjenu mišljenja država članica. Dodatne informacije: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=944>.

⁹ COM(2016) 813 final

⁹ Vidjeti na primjer: Rezolucija Europskog parlamenta o rješavanju problema u vezi s provedbom Carinskog zakonika unije (2016/3024(RSP))

kako bi se zajamčilo da odgovarajući prijedlozi, koji su usklađeni s aktualnim razvojem svjetske trgovine i provedbom programa trgovinske politike EU-a te su njima prilagođeni, obuhvaćaju sve elemente potrebne za primjenu carinskih sustava EU-a". Poseban cilj ovog instrumenta, doprinos primjerenim i ujednačenim carinskim provjerama nabavom, održavanjem i poboljšavanjem opreme za carinske provjere, odgovor je upravo na taj zahtjev.

Cilj je novog predloženog instrumenta namijenjenog opremi za carinske provjere poboljšanje ujednačenosti provedbe carinskih provjera u svim državama članicama kako bi se izbjeglo preusmjeravanje protoka robe prema najslabijim točkama. Namjenska intervencija Unije za opremu za carinske provjere omogućit će potporu za nabavu, održavanje i poboljšavanje opreme za otkrivanje namijenjene carinskim provjerama u širem smislu. Instrument će obuhvatiti i opremu koja se upotrebljava za namjene izvan okvira carinske provjere, sve dok je potonje glavna svrha.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog je potpuno usklađen s ciljevima carinske unije i doprinijet će postizanju njezinih ciljeva. Osiguravanje ujednačenih carinskih provjera na vanjskim granicama EU-a doista je ključno kako bi se izbjeglo preusmjeravanje protoka robe prema najslabijim točkama. To je važno ne samo zbog tradicionalne uloge carine u prikupljanju prihoda, nego i za osiguravanje sigurnosti i zaštite. Te provjere kojima se uređuje kretanje roba preko vanjskih granica istodobno bi trebale olakšavati, a ne otežavati zakonitu trgovinu. Međutim, trenutačno postoji neravnoteža koja je djelomično prouzročena razlikama u kapacitetima i resursima na raspolaganju u državama članicama. Njihova sposobnost odgovora na izazove koje stvaraju globalni poslovni modeli i lanci opskrbe koji se stalno mijenjaju ne ovisi samo o ljudskom čimbeniku nego i o dostupnosti moderne i pouzdane opreme za provjere.

Predloženim instrumentom dopunit će se djelovanja predviđena u okviru programa Carina. Konkretno, instrumentom namijenjenim opremi za carinske provjere podupirat će se samo nabava, održavanje i poboljšavanje prihvatljive opreme, a programom Carina podupirat će se sva povezana djelovanja poput djelovanja suradnje u procjeni potrebe za opremom ili, prema potrebi, osposobljavanja u odnosu na kupljenu opremu.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je potpuno usklađen s politikama Unije u području sigurnosti i zaštite. Od uspostavljanja carinske unije uloga carinskih tijela u upravljanju vanjskom granicom znatno se izmijenila, tako da je sada njihova odgovornost izašla znatno izvan okvira njihove tradicionalne uloge u nadzoru i olakšavanju trgovine i zaštiti financijskih i gospodarskih interesa EU-a. Carina doista preuzima sve veći broj odgovornosti u području sigurnosti i zaštite. Ta nova stvarnost ne utječe samo na carinska tijela nego obuhvaća i druge službe ili agencije kao što su policija, službenici graničnog nadzora i tijela za zaštitu zdravlja i potrošača. Financiranjem opreme s višestrukim mogućnostima uporabe (carinska provjera, granična kontrola i sigurnost) istodobno zadržavajući carinske provjere kao glavnu svrhu, ovaj će prijedlog omogućiti optimalno iskorištavanje učinka proračuna Unije pružanjem potpore dijeljenju i interoperabilnosti opreme za provjeru te time podržati i međuagencijsku suradnju, svih uključenih dionika (carinskih tijela, službenika graničnog nadzora), kao

sastavnicu europskog integriranog upravljanja granicama, kako je navedeno u članku 4. točki (e) Uredbe (EU) 2016/1624¹⁰.

Stvorit će se sinergije između EU-ova programa za borbu protiv prijevara čiji je posebni cilj zaštita financijskih interesa Unije i instrumenta namijenjenog opremi za carinske provjere kojim se podupire pravilno funkcioniranje carinske unije, a tim će se sinergijama doprinijeti i zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica. Stoga će težište svakog programa biti različito, no s potencijalom za komplementarno djelovanje.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ovom se uredbom, zajedno s Uredbom (EU) .../2018 o uspostavi instrumenta financijske potpore za upravljanje granicama i vize, uspostavlja Fond za integrirano upravljanje granicama. Imajući u vidu širok raspon ciljeva koje treba obuhvatiti tim dvama instrumentima, potrebne su različite pravne osnove iz Ugovora. Uspostavljanje Fonda za integrirano upravljanje granicama kao jedinstvenog programa za financiranje stoga je pravno nemoguće. Stoga se predlaže uspostava Fonda kao sveobuhvatnog okvira za financiranje koji se sastoji od dvaju sektorskih prijedloga, a jedan od njih je ovaj.

U pogledu ovog prijedloga, za financiranje opreme za carinske provjere potrebna je kombinacija nekoliko pravnih osnova jer bi oprema mogla imati više zasebnih ali povezanih svrha:

- članak 33. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kojim se poziva na djelovanje Unije u pogledu carinske suradnje i EU-ove carinske unije;
- članak 114. UFEU-a, kojim se poziva na djelovanje Unije u pogledu unutarnjeg tržišta i
- članak 207. UFEU-a, kojim se poziva na djelovanje Unije u pogledu zajedničke trgovinske politike.

Djelovanje na razini EU-a opravdano je i zbog obveza koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma, a posebno sporazuma u okviru Svjetske trgovinske organizacije.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Iako je carinska unija područje isključive nadležnosti s visokim stupnjem usklađenog zakonodavstva EU-a, provedba tog zakonodavstva ostaje u nadležnosti država članica. Prema tome, svaka država članica određuje sredstva, uključujući opremu, koja će staviti na raspolaganje za carinske provjere.

Međutim, među državama članicama trenutačno postoji neravnoteža i zbog zemljopisnih razlika. Ovisno o prirodi vanjske granice, države članice imaju različite resurse i potrebe za vlastitom opremom za carinske provjere. Na primjer, velike luke s velikim prometom ostvaruju veće prihode, što zatim povećava iznose dostupne carinskim tijelima kako bi pokrila svoje troškove naplate, a istodobno se omogućuje sinergija u upotrebi opreme. Duge kopnene

¹⁰ Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (SL L 251, 16.9.2016., str. 1.).

granice s velikim brojem malih graničnih prijelaza za trgovinu, za koje je potrebna potpuna opremljenost i operativna sposobnost, ostvaruju manje prihode i stoga manje sredstava koja bi carinskim tijelima bila na raspolaganju za pokrivanje troškova naplate. Postojeća djelovanja Unije pokazala su se ograničenima i nezadovoljavajućima. Nadalje, izostanak djelovanja na razini EU-a u pogledu te neravnoteže mogao bi povećati nove političke napetosti i u konačnici povećati rizik otvaranja mogućnosti za zlonamjerne građane ili gospodarske subjekte da se posluže najslabijim graničnim prijelazima.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se ne prelazi ono što je potrebno za postizanje njegovih ciljeva. Prijedlog se temelji na elementu centralizacije, to jest stvaranju radnih skupina koje se sastoje od država članica koje zajednički procjenjuju potrebe za opremom i utvrđuju zajedničke optimalne standarde za opremu, kako bi se potaknula nabava, održavanje i poboljšavanje homogene ili racionalizirane minimalne opreme za carinske provjere na granicama Unije. Zatim se u okviru ograničenja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava konačna odluka o javnoj nabavi prepušta državama članicama.

Za potrebe provedbe instrumenta Komisija u skladu s člankom 17. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) izvršava koordinacijske, izvršne i upravljačke funkcije, kako je utvrđeno u Ugovorima.

- **Odabir instrumenta**

U skladu sa zaključkom relevantne procjene učinka, primjerena je intervencija EU-a upotrebom instrumenta za financiranje. Komisija predlaže novi instrument namijenjen opremi za carinske provjere kao uredbu te kao dio Fonda za integrirano upravljanje granicama.

3. REZULTATI *EX-POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Budući da je riječ o novoj inicijativi, za instrument namijenjen opremi za carinske provjere nisu na raspolaganju saznanja stečena na temelju evaluacija prethodnog iskustva. Međutim, izazovi i potrebe u području opreme za carinske provjere ispitani su u kontekstu studije o programu za carine nakon 2020., naručene od vanjskog ugovornog suradnika. Konkretno, provedene su posebne ankete i zasebni razgovori i studije slučaja. Nadalje, krovno otvoreno javno savjetovanje održano je od 10. siječnja 2018. do 9. ožujka 2018. na temu financijskih sredstava EU-a u području ulaganja, istraživanja i inovacija te malih i srednjih poduzeća i jedinstvenog tržišta, koje je među ostalim obuhvatilo i carinske aspekte. Sažetak svih tih doprinosa naveden je u Prilogu 2. procjeni učinka koja prati ovaj prijedlog.

U svim tim aktivnostima potvrđena je potreba za djelovanjem Unije i očekivana znatna dodana vrijednost EU-a. Sve veće količine robe zajedno sa sve većom potrebom za učinkovitim i brzim nadzorom granica iziskuju to ne samo zbog tradicionalne uloge carine pri prikupljanju prihoda, nego i zbog potrebe da se znatno ojača kontrola robe koja ulazi i izlazi preko vanjskih granica EU-a kako bi se osigurala sigurnost i zaštita. Te provjere kojima se uređuje kretanje roba preko vanjskih granica istodobno bi trebale olakšavati, a ne otežavati zakonitu trgovinu. Oprema za carinske provjere ključan je element za ispunjavanje tih ciljeva, pa u skladu s time postoji hitna potreba za uspostavljanjem namjenskog instrumenta Unije usmjerenog na rješavanje trenutačnih neravnoteža, čime bi se osigurala jedinstvena primjena carinskih propisa na granici EU-a.

- **Procjena učinka**

Prijedlog je potkrijepljen procjenom učinka koja obuhvaća prijedloge koji se odnose na Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Fond za integrirano upravljanje granicama, uključujući ovaj instrument i instrument financijske potpore za upravljanje granicama i vize.

Procjena učinka dobila je 13. travnja 2018. pozitivno mišljenje Odbora za nadzor regulative, s preporukom da se dodatno objasni novi instrument namijenjen opremi za carinske provjere, među ostalim u pogledu primjerenosti načina izravnog upravljanja. Taj je aspekt uzet u obzir u konačnoj verziji procjene učinka, u čijem su tekstu i u posebnom Prilogu 6. pružena pojašnjenja u pogledu cjelokupnog oblikovanja instrumenta.

Glavna se ocjena odnosi zaista na način upravljanja, tj. hoće li se nabava, održavanje i razvoj opreme za carinske provjere obuhvaćene instrumentom temeljiti na dodjeli bespovratnih sredstava nacionalnim nadležnim tijelima ili na podijeljenom upravljanju. Razgovori s drugim službama Komisije koje provode podijeljeno upravljanje jasno su pokazali da se, uz njegovu složenost, ne bi osigurala ni ukupna usklađenost i prekogranična koordinacija potrebna za carinu kako bi se osigurala jednaka razina provjera u svim državama članicama. Osim toga, uz to što bi bez suradnje među državama članicama svaka od njih neovisno izradila vlastiti nacionalni plan, podijeljeno upravljanje ne potiče razmjenu iskustava i najbolje prakse, koje su očekivane koristi od te intervencije za ujednačenu primjenu carinskih propisa EU-a.

Stoga je najpoželjnija opcija izravno upravljanje dodjelom bespovratnih sredstava nacionalnim tijelima. Cilj je nove intervencije EU-a otkloniti trenutačnu neravnotežu između država članica i osigurati ujednačenost u provedbi carinskih provjera diljem carinske unije. Za taj je cilj očito potrebna koordinacija preko nacionalnih granica, koju najbolje može osigurati centralizirani pristup izravnim upravljanjem. Budući da bi nacionalna tijela, a ne i Unija, trebala i dalje imati neposredno vlasništvo nad opremom koju upotrebljavaju za obavljanje svojih zadaća na granicama EU-a, intervencija EU-a bila bi u obliku bespovratnih sredstava za države članice kojima bi se dala potpora za nabavu, održavanje i razvoj opreme za carinske provjere u skladu s unaprijed određenim standardima ovisno o vrsti granice. Osim toga, izravno upravljanje mehanizam je za provedbu postojećih djelovanja u području carina, bilo u okviru programa Carina ili programa Hercule III. Pristup je primjeren i s obzirom na to da će uključivati samo ograničen broj korisnika, tj. 27 država članica.

- **Pojednostavnjivanje**

Instrument je osmišljen tako da bude vrlo jednostavan, s početnom procjenom potreba s pomoću radnih skupina, nakon čega bi uslijedilo donošenje programa rada. Izravno upravljanje temeljit će se na bespovratnim sredstvima i omogućit će primjenu nekoliko pojednostavnjenja predviđenih Financijskom uredbom i njezinim provedbenim pravilima, posebno iznimaka od poziva na podnošenje prijedloga.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Komisijin prijedlog sljedećeg višegodišnjeg okvira uključuje prijedlog s iznosom od 9 318 milijuna EUR (u tekućim cijenama) namijenjenom Fondu za integrirano upravljanje granicama za razdoblje 2021.–2027. U okviru te globalne omotnice financijska sredstva za provedbu ove posebne Uredbe iznose 1,3 milijarde EUR (u tekućim cijenama).

Iako je to znatno u smislu apsolutne vrijednosti, taj iznos predstavlja samo dio procijenjenog manjka ulaganja. Prema informacijama prikupljenima iz država članica u razdoblju 2014.–2015., procjenjuje se da je manjak ulaganja bio otprilike 2,3 milijarde EUR u razdoblju od pet godina. Međutim, intervencija Unije ne bi nužno trebala obuhvatiti ukupni procijenjeni manjak ulaganja jer bi razinu intervencije Unije trebalo analizirati u širem kontekstu carine kao vlastitog sredstva, od čega države članice trenutačno zadržavaju 20 %¹¹, što je 2015. iznosilo 4,7 milijardi EUR, kako bi pokrile svoje carinske troškove i ulaganja.

Usto, razinu intervencije Unije trebalo bi ocijeniti razmjerno ukupnom obujmu vanjske trgovine Unije, pri čemu carinske provjere doprinose njezinu praćenju, ali i olakšavanju. Pri provedbi trgovinske politike Unije carine se nose s golemim obujmom trgovine: ukupna statistička vrijednost trgovinskog protoka 2016. u 28 država članica iznosila je 3,46 bilijuna EUR (1,75 bilijuna EUR izvoza i 1,71 bilijuna EUR uvoza) ili 9,5 milijardi EUR dnevno. Stoga bi predložena intervencija Unije predstavljala manje od 0,01 % obujma vanjske trgovine.

Instrument će se provoditi izravnim upravljanjem i metodom na osnovi prioriteta. Uspostavit će se programi rada, u suradnji s dionicima putem procjene potreba, u kojima će se odrediti prioritete za određeno razdoblje.

Instrument za opremu za carinske provjere utjecat će na prihode Unije i države članica. Iako to nije mjerljivo, očekuje se da će se njime olakšati i pojednostavniti rad carinskih tijela u pogledu naplate carina, kao i PDV-a i trošarina pri uvozu. Povećanjem kvalitete provjera carinske će uprave biti učinkovitije u zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica.

5. OSTALI DIJELOVI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

S obzirom na to da je riječ o novom području djelovanja EU-a, od najveće je važnosti osigurati usmjerenost i uspješnost instrumenta za opremu za carinske provjere. Usto, prije uvođenja potpunog djelovanja bit će potrebne političke odluke: dok je tekućim djelovanjima iz programa Carina 2020. omogućen pregled stanja na vanjskim kopnenim granicama EU-a i dobivanje podataka o prisutnosti carinskih službenika i dostupne opreme za sve predmetne granične prijelaze, trenutačno su dostupne samo ograničene informacije u odnosu na morske granice i granice u zračnim lukama te za poštanska čvorišta.

U tom je kontekstu izrađen poseban model prilagođen posebnim okolnostima i potrebama instrumenta. Temelji se na zahtjevu središnje koordinacije, preko nacionalnih granica radi ostvarivanja jednakih uvjeta, duboko ukorijenjen u nacionalnom stručnom znanju i iskustvu. Četiri sastavna elementa u skladu s četiri utvrđena koraka pomoći će u postizanju utvrđenih općih i posebnih ciljeva:

¹¹ Prijedlogom (COM(2018) 325 final) odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije predlaže se smanjenje troškova prikupljanja koje države članice zadržavaju, s 20 % na njihovu prvotnu razinu od 10 %.

U Prilogu 6. procjeni učinka navodi se svaki od tih četiriju sastavnih elemenata. Ukratko, postupak će biti sljedeći:

- Prvi korak sastojat će se od procjene potreba na svakoj vrsti granice: granicama na kopnu, moru i u zračnim lukama te poštanskim čvorištima. Konkretno, time će se preslikati uspješno iskustvo CELBET-a¹², stručne skupine za središnju i jugoistočnu kopnenu granicu koja je izradila popis opreme na kopnenim granicama EU-a obradom više od 9200 podatkovnih polja sa 172 graničnih prijelaza, utvrdila glavna obilježja tih graničnih prijelaza, predložila tipologiju graničnih prijelaza (npr. cestovni ili željeznički prijelaz, s kamionskim prometom ili samo za nekomercijalni promet), utvrdila predložene standarde za opremu za svaku kategoriju i sve to zaključila s analizom jaza između inventara i utvrđenih standarda čime je omogućena procjena potrebnih sredstava.
- Drugi će se korak usredotočiti na izradu programa s radnim programom i odgovarajući sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava kao ključnim ishodima. S obzirom na to da će jedna posebna procjena biti dostupna za svaku od tih vrsta granice, rad se neće ograničiti na provjeru prihvatljivosti, nego će se proširiti i na organizaciju raspodjele sredstava u skladu s carinskim prioritetima, prijetnjama i obujmovima. Usto, pri donošenju programa rada bit će potrebne političke odluke.
- Treći će korak biti provedba: nakon potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava države članice nabavljat će opremu u skladu s ugovornim uvjetima.
- Četvrti i završni korak sastojat će se od praćenja i nadzora.

Kako bi se osiguralo redovito praćenje i izvješćivanje, prijedlogom se uspostavlja poseban okvir za praćenje rezultata koji se postižu instrumentom i djelovanjima u okviru tog instrumenta. Takvo praćenje i izvješćivanje temeljit će se na pokazateljima kojima se mjere učinci djelovanja u okviru instrumenta usporedbom sa zadanim referentnim vrijednostima. Razmjerni zahtjevi za izvješćivanje sadržavat će određene minimalne informacije o opremi iznad određenog praga.

Komisija će usto provesti privremenu evaluaciju i završnu evaluaciju. Te će se evaluacije provoditi u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.¹³, kojim su se te tri institucije složile da bi evaluacije važećeg zakonodavstva i politika trebale biti temelj za procjene učinka opcija za daljnje djelovanje. Evaluacijom će se ocijeniti učinci instrumenta na terenu na temelju pokazatelja i ciljeva te detaljnoj analizi mjere u kojoj se

¹² https://ec.europa.eu/taxation_customs/expert-teams-europa_en

¹³ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

instrument može smatrati relevantnim, djelotvornim i učinkovitim, u kojoj pruža dovoljnu dodanu vrijednost EU-a i u kojoj je dosljedan ostalim politikama EU-a. Uključivat će stečeno iskustvo radi utvrđivanja nedostataka/problema ili potencijala za dodatnu uspješnost djelovanja ili njihovih rezultata te radi što boljeg iskorištavanja njihova učinka. Usto će uključivati identifikaciju i kvantifikaciju regulatornih troškova, koristi i ušteda.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Poglavlje I.: Opće odredbe

Ovom se uredbom, zajedno s Uredbom (EU) [2018/XXX] o uspostavi instrumenta za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize, uspostavlja Fond za integrirano upravljanje granicama¹⁴. Postoji uska povezanost tih dvaju instrumenata: onim obuhvaćenim ovim prijedlogom podupire se oprema namijenjena provjeri robe na granicama Unije, pri čemu će nabava opreme koja se podupire drugim instrumentom (kojim se podupiru i druge aktivnosti povezane s integriranim upravljanjem granicama) biti usmjerena isključivo na provjere u kontekstu upravljanja granicama i viza. Fond za integrirano upravljanje granicama potrebno je uspostaviti kao sveobuhvatan financijski okvir koji bi se sastojao od dvaju sektorskih prijedloga zbog različitih pravnih osnova iz Ugovora koje će se primijeniti, s obzirom na širok raspon ciljeva koje je potrebno obuhvatiti.

Ovaj je instrument stoga ponajprije usmjeren na potporu carinskoj uniji i carinskim tijelima. Stoga će u skladu s pravnom osnovom oprema biti namijenjena u prvom redu za carinske provjere. Međutim, to treba tumačiti tako da obuhvaća ne samo carinsko zakonodavstvo nego i drugo zakonodavstvo u pogledu kretanja robe između carinskog područja Unije i područja izvan njega, tj. drugo zakonodavstvo koje se odnosi na vanjske aspekte unutarnjeg tržišta, zajedničke trgovinske politike i drugih zajedničkih politika Unije koje utječu na trgovinu i na opću sigurnost lanca opskrbe.

Cilj je instrumenta poduprijeti carinsku uniju i carinska tijela radi zaštite financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica, osigurati sigurnost i zaštitu te zaštititi Uniju od nepoštene i nezakonite trgovine, a istodobno olakšati zakonite poslovne aktivnosti. Konkretno, instrumentom će se doprinijeti odgovarajućim i ujednačenim carinskim provjerama nabavom, održavanjem i poboljšavanjem odgovarajuće, najsuvremenije i pouzdane opreme za carinske provjere.

Instrument će se provoditi izravnim upravljanjem, posebno bespovratnim sredstvima. Kako bi se osigurala učinkovitost i interoperabilnost između sve opreme kupljene uz potporu iz programa Unije, Komisija će uspostaviti koordinacijski mehanizam u kontekstu pripreme programa rada.

Poglavlje II.: Prihvatljivost

Instrumentom će se omogućiti financiranje nabave, održavanja i poboljšavanja prihvatljive opreme, koja je u prvom redu namijenjena obavljanju carinskih provjera. Budući da je većina opreme za carinske provjere uvijek ili povremeno prikladna za kontrole usklađenosti s drugim propisima (npr. odredbe o vizama ili policiji), oprema koja ima dodatne svrhe uz carinske provjere ne samo da nije isključena nego je njezino korištenje u druge svrhe izričito dopušteno. Time će se optimalno iskoristiti učinak mogućih djelovanja koja se financiraju ovim instrumentom.

¹⁴ COM(2018) 473.

Kako bi se osigurala usmjerenost i prioriteta u dodjeli financijskih sredstava, instrument uključuje posebne kriterije prihvatljivosti i troškove koji nisu prihvatljivi. Konkretno, izvan jasnog popisa troškova koji nisu prihvatljivi, oprema je prihvatljiva samo ako se odnosi na najmanje jednu od sljedećih šest svrha: neintruzivne inspekcije; nalaženje skrivenih predmeta na osobama; otkrivanje zračenja i nuklida, analizu uzoraka u laboratorijima; uzorkovanja i analize na terenu; ručne pretrage. U Prilogu 1. naveden je okvirni popis opreme prema namjenama u okviru carinske provjere. Budući da se namjene s vremenom mogu razvijati, Komisija je ovlaštena za preispitivanje popisa namjena provjere te izmjenu Priloga 1. donošenjem delegiranih akata.

Osim nabave, održavanja i nadogradnje prihvatljive opreme, instrumentom će se, prema potrebi, podupirati i nabava ili poboljšavanje opreme za carinske provjere radi ispitivanja novih dijelova ili novih funkcionalnosti u radnim uvjetima. To je nužan korak prije nego što države članice započnu s nabavom velikih količina takve nove opreme. Ispitivanje u radnim uvjetima dodatni je korak dalje u odnosu na aktivnosti istraživanja koje se provode u okviru programa Obzor. Kako bi se iskoristile sve pogodnosti koje proizlaze iz financiranja sredstvima Unije te kako bi se izbjeglo preklapanja financiranja, Komisija će osigurati odgovarajuću koordinaciju tih dvaju instrumenata u okviru pripreme programa rada.

Kako bi se postigla najveća moguća dodana vrijednost EU-a, instrument će biti otvoren svim upravama država članica koje imaju carinske i s carinom povezane dužnosti. Kako bi bilo prihvatljivo za financiranje, carinsko tijelo države članice morat će dostaviti podatke potrebne za procjenu potreba iz članka 11. stavka 3.

Uredbom (EU) [2018/XXX] Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ uspostavlja se program „Carina” za suradnju u području carina radi potpore carinskoj uniji i carinskim tijelima. Radi očuvanja dosljednosti i horizontalne koordinacije djelovanja suradnje, primjereno ih je provesti u okviru jednog pravnog akta i skupa pravila. Stoga će se ovim instrumentom podupirati samo nabava, održavanje i poboljšavanje prihvatljive opreme za carinske provjere, a programom Carina za suradnju u području carine podupirat će se sva povezana djelovanja poput djelovanja suradnje u procjeni potrebe za opremom ili osposobljavanja u odnosu na kupljenu opremu.

Poglavlje III.: Bespovratna sredstva

Bespovratna sredstva dodjeljuju se u skladu s odredbama Financijske uredbe. S obzirom na poseban identitet korisnika instrumenta, koji su carinska tijela država članica, i u skladu s odstupanjima koja su predviđena Financijskom uredbom, bespovratna sredstva bit će dodijeljena bez poziva na podnošenje prijedloga.

Budući da bi nekoliko programa moglo doprinijeti jednom djelovanju, trebalo bi isključiti preklapanja u financiranju. Stoga se posebnom odredbom sprečava financiranje sredstvima Unije u okviru nekoliko instrumenata za pokrivanje istih troškova.

Poglavlje IV. Programiranje, praćenje, evaluacija i kontrola

Instrument će se provoditi prema programima rada koje će donositi Komisija u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća

¹⁵ COM(2018) 442.

od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije.

Priprema programa rada bit će potkrijepljena procjenama potreba koje su prethodno navedene u sažetom obliku i detaljno opisane u Prilogu 6. procjeni učinka. Te će procjene potreba biti provedene u okviru programa Carina 2020., a od 2021. u okviru novog programa Carina.

Uspostavlja se sveobuhvatan okvir za praćenje, evaluaciju i izvješćivanje kako bi se osiguralo da instrument postiže svoje ciljeve. Naime, sustavom za izvješćivanje o evaluacijama osigurava se prikupljanje podataka za evaluaciju instrumenta koje je učinkovito, djelotvorno, pravodobno i na odgovarajućoj razini detalja. Takvi se podaci i informacije dostavljaju Komisiji na način koji je u skladu s drugim pravnim odredbama; na primjer, ako je to potrebno, osobni podaci moraju biti anonimni. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije.

Poglavlje V.: Izvršavanje delegiranja ovlasti i postupak Odbora

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi:

- preispitivanja namjena u okviru provjere, tj. osnovne kriterije prihvatljivosti jer se oni s vremenom mogu znatno mijenjati s obzirom na carinske prioritete, prijetnje i tehnologiju, kao i
- izmjena Priloga 2. u svrhu preispitivanja ili dopune pokazatelja ako se to smatra potrebnim i radi dopune ove Uredbe odredbama o uspostavi okvira za praćenje i evaluaciju.

Komisiji će pomagati odbor. Kako bi se osigurala usklađenost i horizontalna koordinacija svih carinskih djelovanja i u okviru ovog instrumenta i u okviru programa Carina, predložena je uspostava jednog jedinstvenog odbora. Budući da odbor već postoji u okviru postojećeg programa Carina 2020., a predlaže se da ga se potvrdi u okviru novog programa Carina, predlaže se da odbor programa Carina bude nadležan i za ovaj instrument.

Poglavlje VI. Prijelazne i završne odredbe

Usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije pružat će se različitoj publici, uključujući medije i javnost.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavi instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 33., 114. i 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Dvije tisuće sto i četrdeset carinskih ureda² na vanjskim granicama Europske unije potrebno je na odgovarajući način opremiti kako bi se osiguralo funkcioniranje carinske unije. Potreba za odgovarajućim i ujednačenim carinskim provjerama sve je važnija ne samo zbog tradicionalne uloge carine u prikupljanje prihoda, nego i zbog potrebe da se znatno postroži provjera robe koja ulazi i izlazi preko vanjskih granica Unije kako bi se osigurala sigurnost i zaštita. Međutim, te provjere kretanja robe preko vanjskih granica istodobno bi trebale olakšavati, a ne otežavati zakonitu trgovinu s trećim zemljama.
- (2) Trenutačno postoji neravnoteža u provedbi carinskih provjera u državama članicama. Ta je neravnoteža nastala zbog geografskih razlika među državama članicama i razlika u njihovim odgovarajućim kapacitetima i resursima. Sposobnost država članica da odgovore na izazove koje stvaraju globalni poslovni modeli i lanci opskrbe koji se stalno mijenjaju ne ovisi samo o ljudskom čimbeniku, nego i o raspoloživosti moderne i pouzdane opreme za carinske provjere. Osiguravanje ujednačenih carinskih provjera stoga je važan element u otklanjanju postojeće neravnoteže. Time će se povećati ujednačenost provedbe carinskih provjera u svim državama članicama i izbjeći preusmjeravanje protoka robe prema najslabijim točkama.
- (3) Države članice u više su navrata izrazile potrebu za financijskom potporom i zatražile dubinsku analizu potrebne opreme. Vijeće je u svojim zaključcima³ o financiranju carine od 23. ožujka 2017. pozvalo Komisiju da „ocijeni mogućnost financiranja potrebne tehničke opreme iz budućih financijskih programa Komisije te poveća

¹ SL C , , str. .

² Prilog Godišnjem izvješću za 2016. o uspješnosti carinske unije koji je dostupan na: https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2016-taxation-and-customs-union_en.

³ <https://www.consilium.europa.eu/media/22301/st09581en17-vf.pdf> i <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7586-2017-INIT/hr/pdf>

usklađenost i poboljša suradnju (...) carinskih tijela i drugih tijela za izvršavanje zakonodavstva za potrebe financiranja”.

- (4) Na temelju Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ carinske provjere treba tumačiti ne samo kao nadzor carinskog zakonodavstva nego i drugog zakonodavstva kojim se regulira ulazak, izlazak, provoz, kretanje, smještaj i uporaba u posebne svrhe robe koja se kreće između carinskog područja Unije i zemalja ili područja izvan tog područja, te prisutnost i kretanje robe koja nije roba Unije unutar carinskog područja Unije te robe koje je stavljena u postupak uporabe u posebne svrhe. Drugo zakonodavstvo kojim se carinskim tijelima dodjeljuju posebne zadaće kontrole uključuje odredbe o oporezivanju, posebno u pogledu trošarina i poreza na dodanu vrijednost, o vanjskim aspektima unutarnjeg tržišta, o zajedničkoj trgovinskoj politici i drugim zajedničkim politikama Unije koje utječu na trgovinu, o sveukupnoj sigurnosti lanca opskrbe i o zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica.
- (5) Potporom uspostavi primjerene i ujednačene razine carinskih provjera na vanjskim granicama Unije omogućuje se maksimalno iskorištavanje prednosti carinske unije. Štoviše, posebnom intervencijom Unije za opremu za carinske provjere radi ispravljanja trenutačne neravnoteže pridonijelo bi se ukupnoj koheziji među državama članicama. S obzirom na izazove s kojima se svijet suočava, posebno potrebe da se zaštite financijski i gospodarski interesi Unije i njezinih država članica istodobno olakšavajući protok zakonite trgovine, nužna je dostupnost moderne i pouzdane opreme za provjere na vanjskim granicama.
- (6) Stoga je prikladno uspostaviti novi instrument financijske potpore za opremu za carinske provjere.
- (7) Budući da carinska tijela država članica preuzimaju sve veći broj odgovornosti koje se često odnose na područje sigurnosti i provode se na vanjskoj granici, potrebno je odgovarajućom financijskom potporom Unije državama članicama osigurati ujednačenost pri provedbi granične kontrole i carinskih provjera na vanjskim granicama. Jednako je važno promicati međuagencijsku suradnju na granicama Unije u pogledu kontrola robe i kontrola osoba među nacionalnim tijelima svake države članice odgovornima za nadzor državne granice ili za druge zadaće koje se provode na granici.
- (8) Stoga je potrebno uspostaviti Fond za integrirano upravljanje granicama („Fond”).
- (9) S obzirom na pravne posebnosti primjenjive na glavu V. UFEU-a te na različite pravne osnove koje se primjenjuju na politike o vanjskim granicama i o carinskim provjerama, iz pravnih razloga Fond nije moguće uspostaviti kao jedinstveni instrument.
- (10) Stoga bi Fond trebalo uspostaviti kao sveobuhvatan okvir za financijsku potporu Unije u području upravljanja granicama koji bi obuhvaćao instrument za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere („Instrument”) uspostavljen ovom Uredbom te instrument za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize uspostavljen Uredbom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća⁵.

⁴ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

⁵ COM(2018) 473.

- (11) Ovom se Uredbom utvrđuje financijska omotnica za Instrument, koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu točke 17. Međuinstitucijskog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju⁶, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (12) Uredba (EU, Euratom) [2018/XXX] Europskog parlamenta i Vijeća⁷ (dalje u tekstu „Financijska uredba”) primjenjuje se na ovaj Instrument. Njome se utvrđuju pravila za provedbu proračuna Unije, uključujući pravila o bespovratnim sredstvima.
- (13) Uredbom (EU) [2018/XXX] Europskog parlamenta i Vijeća⁸ uspostavlja se program „Carina” za suradnju u području carina radi potpore carinskoj uniji i carinskim tijelima. Radi očuvanja dosljednosti i horizontalne koordinacije djelovanja suradnje, primjereno ih je provesti u okviru jednog pravnog akta i skupa pravila. Stoga bi u okviru ovog Instrumenta trebalo podupirati samo nabavu, održavanje i poboljšavanje prihvatljive opreme za carinske provjere, dok bi u okviru programa Carina za suradnju u području carine trebalo podupirati povezana djelovanja, kao što su djelovanja suradnje za procjenu potrebe za opremom ili osposobljavanja u odnosu na predmetnu opremu.
- (14) Osim toga, Instrumentom bi se, prema potrebi, trebala podupirati nabava ili poboljšavanje opreme za carinske provjere radi ispitivanja novih dijelova ili novih funkcionalnosti u radnim uvjetima prije nego što države članice započnu s nabavom velikih količina takve nove opreme. Testiranje radnih uvjeta posebno bi trebalo biti usmjereno na ishode istraživanja u pogledu opreme za carinske provjere u okviru Uredbe (EU) [2018/XXX]⁹.
- (15) Većina opreme za carinske provjere može biti uvijek ili povremeno prikladna za kontrolu usklađenosti s drugim zakonodavstvom, kao što su odredbe o upravljanju granicama, vizama ili policijskoj suradnji. Fond za integrirano upravljanje granicama osmišljen je kao kombinacija dvaju komplementarnih instrumenata sa zasebnim, ali međusobno dosljednim područjima primjene u pogledu nabave opreme. S jedne strane, instrument za upravljanje granicama i vize uspostavljen Uredbom [2018/XXX]¹⁰ isključit će opremu koja se može upotrebljavati i za upravljanje granicama i za carinske provjere. S druge strane, instrumentom za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere uspostavljenim ovom Uredbom neće se samo pružati financijska potpora za opremu za carinske provjere, što je glavna svrha, nego će se omogućiti i upotreba za dodatne svrhe, kao što su granična kontrola i sigurnost. Tom raspodjelom uloga poticat će se međuagencijska suradnja kao sastavnica pristupa europskog integriranog upravljanja granicama, kako je navedeno u članku 4. točki (e) Uredbe (EU) 2016/1624¹¹, čime se carinskim i graničnim tijelima omogućuje suradnja

⁶ Međuinstitucijski sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju (SL C 373, 20.12.2013., str. 1.).

⁷ COM(2016) 605.

⁸ COM(2018) 442.

⁹ COM(2018) 435.

¹⁰ COM(2018) 473.

¹¹ Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (SL L 251, 16. 9. 2016., str. 1.).

i optimalno iskorištavanje učinka proračuna Unije omogućivanjem dijeljenja i interoperabilnosti opreme za provjere.

- (16) Odstupajući od Financijske uredbe, trebalo bi omogućiti financiranje djelovanja iz nekoliko programa ili instrumenata Unije kako bi se, prema potrebi, omogućila i pružila potpora za suradnju i interoperabilnost koja obuhvaća više područja. Međutim, u tim slučajevima doprinosi ne bi smjeli pokrivati iste troškove u skladu s načelom zabrane dvostrukog financiranja koje je utvrđeno Financijskom uredbom.
- (17) S obzirom na brzi razvoj carinskih prioriteta, prijetnji i tehnologija, programi rada ne bi trebali obuhvaćati dulje razdoblje. Istodobno, potreba za izradom godišnjih programa rada povećava administrativno opterećenje i za Komisiju i za države članice, a nije nužna za provedbu Instrumenta. S obzirom na to, programi rada trebali bi u načelu obuhvaćati više od jedne proračunske godine.
- (18) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu odredaba programa rada na temelju ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹².
- (19) Iako je centralizirana provedba nužna kako bi se postigao poseban cilj osiguravanja ujednačenih carinskih provjera, uzimajući u obzir tehničku prirodu ovog Instrumenta, na tehničkoj je razini potreban pripremni rad. Stoga bi provedbu trebalo poduprijeti procjenama potreba koje ovise o nacionalnoj stručnosti i iskustvu uz sudjelovanje carinskih uprava država članica. Te procjene potreba trebale bi se temeljiti na jasnoj metodologiji, uključujući minimalni broj koraka kojima se osigurava prikupljanje traženih informacija.
- (20) Kako bi se osiguralo redovito praćenje i izvješćivanje, trebalo bi uspostaviti odgovarajući okvir za praćenje rezultata postignutih Instrumentom i djelovanjima u okviru Instrumenta. Takvo praćenje i izvješćivanje trebali bi se temeljiti na pokazateljima kojima se mjere učinci djelovanja u okviru Instrumenta. Zahtjevi za izvješćivanje trebali bi uključivati određene informacije o opremi za carinske provjere iznad određenog praga troška.
- (21) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹³, potrebno je ocijeniti ovaj Instrument na temelju informacija prikupljenih posebnim zahtjevima za praćenje, istodobno izbjegavajući prekomjerne propise i administrativna opterećenja, posebno za države članice. Ti zahtjevi prema potrebi mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao osnovu za evaluaciju učinaka Instrumenta na terenu.
- (22) Kako bi se na odgovarajući način odgovorilo na nove političke prioritete, prijetnje i tehnologije, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu izmjene namjena u okviru carinskih provjera za djelovanja prihvatljiva u okviru Instrumenta te popisa pokazatelja za mjerenje postizanja posebnih ciljeva. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, među ostalim savjetovanja na razini stručnjaka, i da se savjetovanja provedu u skladu s načelima

¹² Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

¹³ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Konkretno, kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koje se bave pripremom delegiranih akata.

- (23) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95¹⁵, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96¹⁶ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939¹⁷, financijski interesi Unije trebaju se štiti razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevара, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo kojeg drugog kaznenog djela kojim se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijevара i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.
- (24) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ta su pravila navedena u Financijskoj uredbi i njima se posebno utvrđuje postupak za utvrđivanje i izvršavanje proračuna bespovratnim sredstvima, nagradama, javnom nabavom i neizravnim izvršenjem, kao i provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravilima donesenima na temelju članka 322. UFEU-a usto se uređuje zaštita proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, imajući u vidu da je poštovanje vladavine prava bitan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima EU-a.
- (25) Oblike financiranja i metode provedbe utvrđene ovom Uredbom trebalo bi odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve djelovanja i ostvariti

¹⁴ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹⁵ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

¹⁶ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

¹⁷ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

¹⁸ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

rezultate, uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik neusklađivanja. To bi trebalo obuhvatiti i razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnog financiranja i jediničnih troškova te financiranje koje nije povezano s troškovima kako je navedeno u članku 125. stavku 1. Financijske uredbe.

- (26) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, uspostavu instrumenta kojim se podupiru carinska unija i carinska tijela, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog objektivnih neravnoteža koje postoje na geografskoj razini, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije zbog ujednačene razine i kvalitete carinskih provjera koju bi usklađeni pristup i centralizirano financiranje na razini Unije pomogli omogućiti, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom uspostavlja Instrument za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere („Instrument”) u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama („Fond”) radi pružanja financijske potpore za nabavu, održavanje i poboljšavanje opreme za carinske provjere.
2. Zajedno s Uredbom [2018/XXX] o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, instrumenta za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize¹⁹, ovom se Uredbom uspostavlja taj Fond.
3. Njome se određuju ciljevi Instrumenta, proračun za razdoblje 2021.–2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „carinska tijela” znači tijela definirana u članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) br. 952/2013;
- (2) „carinske provjere” znači posebne radnje definirane u članku 5. stavku 3. Uredbe (EU) br. 952/2013;
- (3) „oprema za carinske provjere” znači oprema namijenjena u prvom redu za provedbu carinskih provjera;

¹⁹ COM(2018) 473.

- (4) „pokretna oprema za carinske provjere” znači bilo koje prijevozno sredstvo koje je, osim svoje pokretnosti, samo po sebi namijenjeno tome da bude dio opreme za carinske provjere ili je u potpunosti opremljeno opremom za carinske provjere;
- (5) „održavanje” znači preventivne, korektivne i predvidive intervencije, uključujući operativne i funkcionalne provjere, servisiranje, popravak i remont, ali isključujući poboljšavanje, potrebne za očuvanje ili obnavljanje dijela opreme za carinske provjere do njegova utvrđenog ispravnog stanja kako bi dosegnuo svoj najdulji mogući korisni vijek uporabe;
- (6) „poboljšavanje” znači evolutivna intervencija potrebna za preinaku postojećeg dijela opreme za carinske provjere iz ispravnog stanja koje je zastarjelo u ono koje je najsuremenije;

Članak 3.

Ciljevi Instrumenta

1. U okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrument ima opći cilj potpore carinskoj uniji i carinskim tijelima u zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica, kako bi se osigurala sigurnost i zaštita unutar Unije, i kako bi se Unija zaštitila od nepoštene i nezakonite trgovine te istodobno olakšala zakonita poslovna aktivnost.
2. Poseban je cilj Instrumenta doprinijeti odgovarajućim i ujednačenim carinskim provjerama nabavom, održavanjem i poboljšavanjem odgovarajuće, najsuremenije i pouzdane opreme za carinske provjere.

Članak 4.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Instrumenta za razdoblje 2021.–2027. iznosi 1 300 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti upravljanja Instrumentom te troškovi evaluacije ostvarivanja njegovih ciljeva. Osim toga, mogu se pokriti troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka, djelovanjima informiranja i komunikacije, ako su povezani s ciljevima Instrumenta, te troškovi povezani s informacijskim mrežama s naglaskom na obradu i razmjenu informacija, uključujući institucijske alate informacijske tehnologije i drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu za upravljanje Instrumentom.

Članak 5.

Provedba i oblici EU-ova financiranja

1. Instrument se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom.
2. Instrumentom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku utvrđenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava.

3. Ako djelovanje uključuje nabavu ili poboljšavanje opreme, Komisija uspostavlja mehanizam koordinacije kojim se osigurava učinkovitost i interoperabilnost sve opreme kupljene uz potporu iz programa i instrumenata Unije.

POGLAVLJE II.

PRIHVATLJIVOST

Članak 6.

Prihvatljiva djelovanja

1. Kako bi djelovanja bila prihvatljiva za financiranje u okviru ovog Instrumenta, moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:
 - (a) moraju se provoditi ciljevi iz članka 3.;
 - (b) mora se pružati potpora za nabavu, održavanje i poboljšavanje opreme za carinske provjere koja ima jednu ili više sljedećih namjena u okviru carinske provjere:
 - (1) neintruzivne inspekcije;
 - (2) nalaženje skrivenih predmeta na osobama;
 - (3) otkrivanje zračenja i nuklida,
 - (4) analizu uzoraka u laboratorijima;
 - (5) uzorkovanja i analize na terenu;
 - (6) ručne pretrage.

U Prilogu 1. naveden je okvirni popis opreme za carinske provjere koja se može upotrijebiti za namjene u okviru carinske provjere iz točaka od (1) do (6).
2. Odstupajući od stavka 1., u opravdanim slučajevima djelovanja mogu obuhvatiti nabavu, održavanje i poboljšavanje opreme za carinske provjere radi ispitivanja novih dijelova ili novih funkcionalnosti u radnim uvjetima.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 14. o izmjeni namjena u okviru carinskih provjera utvrđenih stavkom 1. točkom (b) i u Prilogu 1. ako se smatra da su takve izmjene potrebne.
4. Oprema za carinske provjere koja se financira u okviru ovog Instrumenta može se upotrijebiti i u dodatne svrhe osim provedbe carinske provjere, među ostalim i za kontrolu osoba radi potpore nacionalnim tijelima za upravljanje granicama i istrage.

Članak 7.

Prihvatljivi subjekti

Odstupajući od članka 197. Financijske uredbe, prihvatljivi su subjekti carinska tijela država članica koja pruže informacije potrebne za procjenu potreba kako je utvrđeno u članku 11. stavku 3.

Članak 8.

Stopa sufinanciranja

1. Instrumentom se može financirati do 80 % ukupnih prihvatljivih troškova djelovanja.
2. Svako financiranje koje premašuje tu gornju graničnu vrijednost odobrava se samo u opravdanim iznimnim okolnostima.

Članak 9.

Prihvatljivi troškovi

Za financiranje u okviru Instrumenta nisu prihvatljivi sljedeći troškovi:

- (a) troškovi nabave zemljišta;
- (b) troškovi povezani s infrastrukturom, kao što su zgrade ili objekti na otvorenom, kao i troškovi namještaja;
- (c) troškovi povezani s elektroničkim sustavima, osim troškova softvera potrebnog izravno za uporabu opreme za carinske provjere;
- (d) troškovi mreža, kao što su osigurani ili neosigurani kanali komunikacije, ili pretplate;
- (e) troškovi za prijevozna sredstva, kao što su vozila, zrakoplovi ili brodovi, osim pokretne opreme za carinske provjere;
- (f) troškovi potrošnog materijala, uključujući referentne materijale ili materijal za umjeravanje, namijenjenog opremi za carinske provjere;
- (g) troškovi povezani s osobnom zaštitnom opremom.

POGLAVLJE III.

BESPOVRATNA SREDSTVA

Članak 10.

Dodjela, komplementarnost i kombinirano financiranje

1. Bespovratna sredstva u okviru Instrumenta dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VIII. Financijske uredbe.
2. U skladu s člankom 195. točkom (f) Financijske uredbe bespovratna sredstva dodjeljuju se bez poziva na podnošenje prijedloga prihvatljivim subjektima iz članka 7.
3. Odstupajući od članka 191. Financijske uredbe, djelovanje za koje je primljen doprinos iz programa Carina za suradnju u području carine uspostavljenog Uredbom (EU) [2018/XXX]²⁰ ili iz bilo kojeg drugog programa Unije može primiti i doprinos u okviru Instrumenta, pod uvjetom da doprinosi ne pokrivaju iste troškove. Pravila programa Unije iz kojeg je dobiven doprinos primjenjuju se na pripadajući doprinos

²⁰ COM(2018) 442.

djelovanju. Kumulativno financiranje ne smije premašiti iznos ukupnih prihvatljivih troškova djelovanja te se potpora iz različitih programa Unije može izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima u kojima su propisani uvjeti za potporu.

POGLAVLJE IV.

PROGRAMIRANJE, PRAĆENJE I EVALUACIJA

Članak 11.

Program rada

1. Instrument se provodi prema programima rada iz članka 110. stavka 2. Financijske uredbe.
2. Komisija donosi programe rada provedbenim aktima. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 15.
3. Priprema programa rada iz stavka 1. podupire se procjenom potreba koja se sastoji od najmanje sljedećeg:
 - (a) zajedničke kategorizacije graničnih prijelaza;
 - (b) iscrpnog popisa raspoložive opreme za carinske provjere;
 - (c) zajedničke definicije minimalnog i optimalnog standarda opreme za carinske provjere u odnosu na kategoriju graničnog prijelaza i
 - (d) detaljne procjene financijskih potreba.

Procjena potreba proizlazi iz djelovanja koja se provode u okviru programa Carina 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1294/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²¹ ili u okviru programa Carina za suradnju u području carina uspostavljenog Uredbom (EU) [2018/XXX]²² te se redovito ažurira, a najmanje svake tri godine.

Članak 12.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Instrumenta prema postizanju općih i posebnih ciljeva iz članka 3. navedeni su u Prilogu 2.
2. Kako bi se osigurala djelotvorna procjena napretka Instrumenta u postizanju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 14. radi izmjene Priloga 2. u cilju preispitivanja ili dopune pokazatelja, ako je potrebno, te dopune ove Uredbe odredbama o uspostavljanju okvira za praćenje i evaluaciju.

²¹ Uredba (EU) br. 1294/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa djelovanja za carinu u Europskoj uniji za razdoblje 2014. – 2020. (Carina 2020.) i stavljanju izvan snage Odluke br. 624/2007/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 209.).

²² COM(2018) 442.

3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultata Instrumenta prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije.
4. Ako je trošak dijela opreme za carinske provjere veći od 10 000 EUR bez poreza, zahtjevi za izvješćivanje iz stavka 3. uključuju dostavljanje Komisiji sljedećih informacija najmanje jednom godišnje:
 - (a) datuma puštanja u pogon i stavljanja izvan pogona opreme za carinske provjere;
 - (b) statističkih podataka o uporabi opreme za carinske provjere;
 - (c) informacija o rezultatima uporabe opreme za carinske provjere.

Članak 13.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija Instrumenta provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Instrumenta.
3. Na kraju provedbe Instrumenta, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1. Komisija provodi završnu evaluaciju Instrumenta.
4. Komisija dostavlja zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

POGLAVLJE V.

IZVRŠAVANJE DELEGIRANJA OVLASTI I POSTUPAK ODBORA

Članak 14.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 6. stavka 3. i članka 12. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji do 31. prosinca 2028.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 6. stavka 3. i članka 12. stavka 2. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlasti navedeno u toj Odluci. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu* Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 6. stavka 3. i članka 12. stavka 2. stupa na snagu ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 15.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže „Odbor programa Carina” iz članka 18. Uredbe (EU) [2018/XXX]²³.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) 182/2011.

POGLAVLJE VI.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Informiranje, komunikacija i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljne informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.
2. Komisija provodi djelovanja informiranja i komunikacije povezana s Instrumentom, djelovanjima i rezultatima. Financijski izvori dodijeljeni Instrumentu također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.

Članak 17.

Prijelazne odredbe

Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u članku 4. stavku 2. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.

²³ COM(2018) 442.

Članak 18.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski učinak
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.3. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.4. *Usklađenost s tekućim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinos trećih osoba*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi instrumenta za financijsku potpore namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

11. Upravljanje granicama
11.02 Fond za integrirano upravljanje granicama
11.02.11 Instrument namijenjen opremi za carinske provjere

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

ново djelovanje

ново djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja¹

produženje postojećeg djelovanja

spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Program će se provoditi putem provedbenog akta kojim se donosi višegodišnji program rada. Donošenje je planirano za prvo tromjesečje 2021. nakon procjene potreba (u okviru tekućeg programa Carina 2020.) i savjetovanja s Odborom programa Carina. Provedba programa rada provest će se sklapanjem sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnicima najkasnije od drugog tromjesečja 2021.

1.4.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i dodana je vrijednosti koju bi inače države članice ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*): Uvažavajući potrebu za poboljšanjem ujednačenosti provedbe carinskih provjera u svim državama članicama kako bi se izbjeglo preusmjeravanje protoka robe prema najslabijim točkama, Komisija predlaže ovaj Instrument. Osiguravanje ujednačene carinske opreme i infrastrukture važan je dio otklanjanja trenutne neravnoteže. Neravnoteža je djelomično prouzročena razlikama u kapacitetima i resursima na raspolaganju u državama članicama. Njihova sposobnost reakcije na izazove koje stvaraju globalni poslovni modeli i lanci opskrbe koji se stalno mijenjaju ne ovisi samo o ljudskom čimbeniku, nego i o dostupnosti moderne i pouzdane opreme za provjere. Sve veće količine robe zajedno sa sve većom potrebom za nadzorom granica iziskuju to ne

¹ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

samo zbog tradicionalne uloge carine u prikupljanju prihoda, nego i zbog potrebe da se znatno ojača kontrola robe koja ulazi i izlazi preko vanjskih granica EU-a, kako bi se osigurala sigurnost i zaštita. Te provjere kojima se uređuje kretanje roba preko vanjskih granica istodobno bi trebale olakšavati, a ne otežavati zakonitu trgovinu.

Očekivana ostvarena dodana vrijednost Unije (*ex post*): Postizanje toga unutar carinske unije može se ostvariti samo osiguravanjem da su čak i najslabiji elementi dovoljno snažni da ispunjavaju svoju funkciju. Instrument će tako podupirati carinsku uniju i njime će se prvenstveno dopuniti djelovanja u okviru programa Carina.

1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

nije primjenjivo

1.4.4. *Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima*

Instrument je blisko povezan s novim programom Carina, kojim će se poduprijeti procjena potreba. Povezan je i s aktivnostima koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) u pogledu borbe protiv prijevara radi zaštite financijskih interesa Unije u skladu s člankom 325. UFEU-a.

1.5. Trajanje i financijski učinak

ograničeno trajanje

- na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.
- Financijski učinak od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od 2021. do 2030. za sredstva odobrena za plaćanje.

Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja²

Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
- putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjerenjem zadaća izvršenja proračuna:

- trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
 - međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
 - EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
 - tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;
 - tijelima javnog prava;
 - tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
 - tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
 - osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

--

² Informacije o načinima upravljanja i upućivanju na Financijsku uredbu dostupne su na internetskoj stranici BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Privremena evaluacija kojom se razmatra postizanje ciljeva Instrumenta, njegova učinkovitost i dodana vrijednost na razini Unije provest će se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o provedbi Instrumenta, a najkasnije u roku od četiri godine od početka provedbe Instrumenta.

Završna evaluacija trebala bi obraditi dugoročni učinak Instrumenta i njegove učinke na održivost. Ona se provodi po završetku provedbe Instrumenta, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja financiranja.

Te bi se evaluacije trebale, među ostalim, temeljiti na pokazateljima koji su utvrđeni za praćenje i izvješćivanje.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Kad je riječ o komponenti za opremu za carinske provjere, prednost se daje izravnom upravljanju putem dodjele bespovratnih sredstava nacionalnim tijelima za nabavu, održavanje i razvoj opreme za carinske provjere.

Cilj je te nove intervencije EU-a rješavanje trenutačne neravnoteže među državama članicama i osiguravanje ujednačenosti u provedbi carinskih provjera diljem carinske unije. Za taj je cilj očito potrebna koordinacija preko nacionalnih granica, koju najbolje može osigurati centralizirani pristup izravnim upravljanjem. Budući da bi nacionalna tijela, a ne i Unija, trebala i dalje imati neposredno vlasništvo nad opremom koju upotrebljavaju za obavljanje svojih zadaća na granicama EU-a, intervencija EU-a bila bi u obliku bespovratnih sredstava za države članice kojima bi se dala potpora za nabavu, održavanje i razvoj opreme za carinske provjere u skladu s unaprijed određenim standardima ovisno o vrsti granice.

Izravno upravljanje mehanizam je provedbe postojećih mjera u području carina, bilo u okviru programa Carina ili programa Hercule III. To je primjeren pristup i zbog toga što će on u ovom slučaju uključiti samo ograničen broj korisnika, to jest 27 država članica, čime se omogućuje primjena nekoliko pojednostavnjenja predviđenih Financijskom uredbom i njezinim pravilima za primjenu, posebno iznimaka od poziva na podnošenje prijedloga.

Kako bi se radilo potpuno na temelju znanja i operativnog iskustva nacionalnih tijela te kako bi se ispunile njihove stvarne potrebe, izravno upravljanje Komisije pomagat će stručni timovi za pripreme zadaće (npr. procjena potreba i definiranje minimalnih standarda opreme prema vrsti granice) sastavljeni od država članica. Konačnu političku odluku donosi Komisija koja će preko fondova dodijeliti bespovratna sredstva u okviru postupka komitologije na temelju prioriteta u području carinske politike, prijetnji i obujma.

Razmotrit će se i sufinanciranje, tj. nacionalni doprinosi uz intervenciju EU-a, i ex ante uvjeti, kao što je demonstracija odgovarajućih administrativnih kapaciteta u pogledu npr. broja zaposlenika i vještina. Time se jamči da se osiguravanje opreme za carinske provjere provodi samo uz potpuno zalaganje država članica i

ispunjavanje uvjeta, čime se osigurava stvarno korištenje opreme i stvaran učinak intervencije EU-a.

Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, predviđeno je pretfinanciranje, ali bi bilo ograničeno (otprilike 20 %, što bi bilo definirano u programima rada) u prvoj godini sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava jer su postupci carinskih tijela za javnu nabavu opreme za carinske provjere obično dugotrajni postupci i stoga će se obično odgoditi na razdoblje nakon prve godine provedbe sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

Završno plaćanje/povrat za bespovratna sredstva provodi se na temelju financijskih izvješća u kombinaciji s ex post revizijama na terenu.

Budući da je ovaj Instrument novi program, strategiju kontrole najvjerojatnije će trebati prilagoditi tijekom vremena s obzirom na početne rezultate. Konkretno, temeljit će se na dvojakom pristupu:

- nacionalna financijska izvješća zatvaraju se nakon pregleda dokumentacije nakon kojeg slijedi nalog za završnu isplatu/povrat (čime se smanjuju odgode plaćanja). ti nalozi za plaćanje/povrat i dalje se provjeravaju ex ante kontrolama predviđenima u financijskim tokovima;
- prethodno navedene kontrole podupiru se izravnim ex post revizijama na terenu u državama članicama. GU TAXUD provodi misije radi revizije na terenu u polovini država članica svake godine.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika*

Rizici povezani s financijskim transakcijama u provedbi Instrumenta ograničeni su, posebno iz sljedećih razloga:

- korisnici su carinske uprave država članica pa u tom slučaju nema poziva za podnošenje prijedloga;
- budući da će se financijska sredstva u programu rada posebno usmjeriti na utvrđene prioritete i zajedničke prioritete u vezi s procjenom potreba, većina djelovanja bit će usporediva u državama članicama, a odstupanja će biti vidljiva i lako prepoznatljiva;
- upotreba elektroničkog sustava za evidentiranje djelovanja i sastavljanje financijskih izvještaja bit će obvezna, a taj sustav uključuje različite kontrole i olakšat će praćenje izdataka;
- očekuje se da će se sredstva uglavnom usmjeriti na skupe dijelove opreme za carinske provjere, čime će se smanjiti broj pojedinačnih kupljenih, održanih ili moderniziranih pojedinačnih dijelova te tako olakšati praćenje i kontrola,
- u prijedlogu već postoje minimalne obveze izvješćivanja koje će biti dopunjene programima rada i sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava kako bi se ograničili ili ublažili mogući rizici.

2.2.3.

2.2.4. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer „troškovi kontrole ÷ vrijednost povezanih sredstava kojima se upravlja”) i procjena očekivanih razina rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Očekuje se da će ukupni godišnji trošak kontrola u okviru prethodnog programa Carina i dalje biti ograničen s obzirom na ograničeni rizik od pogreške, kako je prethodno navedeno, uzimajući u obzir prirodu i način provedbe povezanih financijskih transakcija.

Cilj globalnog sustava unutarnje kontrole, na temelju detaljnih ex ante provjera ugrađenih u financijske tokove, usmjeren je na uklanjanje svih mogućih pogrešaka prije plaćanja/zaključenja. Ex post kontrole na terenu za bespovratna sredstva dodatno smanjuju potencijalni rizik pogreške pri plaćanju/zaključenju s obzirom na njihov snažan odvratajući učinak.

Za usporedbu, primijenjena strategija kontrola pokazala se učinkovitom i djelotvornom u okviru prethodnog programa Carina te je pokazala da je trošak kontrola ograničen. Uzimajući u obzir da će se isti sustav kontrola primjenjivati na ovaj novi Instrument, očekuje se da će procijenjeni troškovi kontrola i očekivana razina rizika pogreške pri plaćanju/zaključenju u okviru novog Instrumenta biti slični.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Strategija Glavne uprave TAXUD za borbu protiv prijevара usmjerena je na razvoj stroge kulture borbe protiv prijevара unutar Glavne uprave putem aktivnosti podizanja svijesti o potencijalnim rizicima od prijevара i o etičnom ponašanju osoblja Glavne uprave TAXUD. Strategijom se isto obrađuje aktivna suradnja s OLAF-om i integracija aspekata borbe protiv prijevара u ciklus strateškog planiranja i programiranja te glavne uprave.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ¹	zemalja EFTA-e ²	zemalja kandidatkinja ³	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
4.	11.01.02 Rashodi za potporu Instrumentu namijenjenom opremi za carinske provjere	Nedif.	NE	NE	NE	NE
4.	11.02.11 Instrument namijenjen opremi za carinske provjere	Dif.	NE	NE	NE	NE

¹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

² EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	4.	„Migracije i upravljanje granicama”
--	----	-------------------------------------

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje 11.02.11	Obveze	1.	174,903	178,403	181,973	185,614	189,329	193,117	195,961		1299,300
	Plaćanja ¹	2.	42,481	129,274	162,474	170,688	175,066	178,602	182,209	258,506	1299,300
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice instrumenta ^{2,3} 11.01.02	Obveze = plaćanja	3.	0,100		0,700						
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu Instrumenta	Obveze	=1.+3.	175,003	178,503	182,073	185,714	189,429	193,217	196,061		1300,000
	Plaćanja	=2.+3.	42,581	129,374	162,574	170,788	175,166	178,702	182,309	258,506	1300,000

¹ Profil plaćanja za taj novi program u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027. temelji se na ekstrapolaciji prethodnih profila plaćanja za razdoblje 2007.–2017. iz programa sa sličnim mehanizmima provedbe u usporedivim područjima politika, posebno u području carine, oporezivanja i borbe protiv prijevara.

² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

³ Primjeri: prijevodi, mreže IT-a i sustavi za upravljanje instrumentom (ABAC, e-Grants, AGM...)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	7.	„Administrativni rashodi”
--	-----------	---------------------------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575		25,025
Ostali administrativni rashodi		0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100		0,700
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	3,675		25,725						

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva po NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	178,678	182,178	185,748	189,389	193,104	196,892	199,736		1325,725
	Plaćanja	46,256	133,049	166,249	174,463	178,841	182,377	185,984	258,506	1325,725

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	25,025
Ostali administrativni rashodi	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	3,675	25,725						

Izvan NASLOVA 7.¹ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,100	0,700						

UKUPNO	3,775	26,425						
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostali administrativni rashodi pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspoređena unutar glavne uprave te, po potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijasne linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
Sjedište i predstavništva Komisije	25	25	25	25	25	25	25
Delegacije							
Istraživanje							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ¹							
Naslov 7.							
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Financirano iz omotnice Instrumenta ²	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Istraživanje							
Ostalo (navesti)							
UKUPNO	25	25	25	25	25	25	25

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	<p>Bit će potrebno dodatno osoblje za upravljanje Instrumentom i njegovu provedbom. To će uključivati, među ostalim, sljedeće zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sudjelovanje, nadzor i koordinaciju za procjene potreba: inventura, tipologija i standardi, analiza nedostataka i procjena potrebnih sredstava za sve vrste granica (kopnena, morska, zračne luke, poštanska čvorišta); – programiranje: horizontalna koordinacija (posebno procjena prijetnji i obujma), priprema programa rada i s tim povezanih postupaka (komitologija) te priprema i pregovori o sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava; – provedbu: praćenje i potpora (npr. zajednička nabava) koju provode carinska tijela; – izvješćivanje i kontrolu/reviziju
Vanjsko osoblje	nije primjenjivo

¹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

² U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih osoba

U prijedlogu/inicijativi:

- ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - na vlastita sredstva
 - na ostale prihodenavesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Učinak prijedloga/inicijative ¹						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

nije primjenjivo

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije).

Instrument će neizravno utjecati na tradicionalna vlastita sredstva Unije jer se očekuje da će učinkovitije carinske provjere dovesti do povećanja prihoda od carina. Međutim, takav učinak nije mjerljiv.

¹ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjeni za troškove naplate.

Strasbourg, 12.6.2018.
COM(2018) 474 final

ANNEXES 1 to 2

PRILOZI

Prijedlogu

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama

{SWD(2018) 347} - {SWD(2018) 348} - {SEC(2018) 315}

PRILOG 1.

Okvirni popis opreme za carinske provjere povezane s namjenom u okviru carinske provjere iz članka 6. stavka 1. točke (b)

NAMJENA U OKVIRU CARINSKE PROVJERE	OPREMA ZA CARINSKE PROVJERE	
	KATEGORIJA	PRIMJENA
neintruzivna inspekcija	rendgenski skener – visokoenergetski	kontejneri, kamioni, željeznički vagoni
	rendgenski skener – niskoenergetski	palette, kutije i paketi
		putnička prtljaga
	rendgenski skener tehnikom raspršenog zračenja	kontejneri
		kamioni
		vozila
	ostalo	sustavi za automatsko prepoznavanje registarskih pločica/kontejnera
vage za vaganje vozila		
viljuškari i slična pokretna oprema za carinske		
nalaženje skrivenih predmeta na osobama ¹	protočni rendgenski skener tehnikom raspršenog zračenja	uglavnom za upotrebu u zračnim lukama radi nalaženja skrivenih predmeta na osobama (droge, eksplozivi, gotov novac)
	skener tijela	
otkrivanje zračenja i nuklida	radiološka i nuklearna detekcija	osobni detektor za praćenje i otkrivanje zračenja (PRM)
		ručni detektor zračenja
		uređaj za identifikaciju izotopa (RIID)
		protočni uređaj za praćenje zračenja (RPM)
		protočni spektrometrijski uređaj za identifikaciju izotopa (PMP)
analiza uzoraka u laboratorijima	identifikacija, kvantifikacija i provjera sve moguće robe	plinska i tekućinska kromatografija (GC, LC, HPLC...)
		spektrometrija i tehnike kombinirane sa spektrometrijom (IR, Raman, UV-VIS, UV-VIS, fluorescencija, GC-MS...)
		rendgenska oprema (XRY)
		spektrometrija NMR i analize stabilnih izotopa
		ostala laboratorijska oprema (AAS, uređaj za analizu destilacijom, DSC, elektroforeza, mikroskop, LSC, simulator pušenja duhana...)

¹ U skladu s primjenjivim zakonodavnim odredbama i drugim preporukama u pogledu zaštite zdravlja i privatnosti.

NAMJENA U OKVIRU CARINSKE PROVJERE	OPREMA ZA CARINSKE PROVJERE		
	KATEGORIJA	PRIMJENA	
uzorkovanje i analiza uzoraka na terenu	otkrivanje tragova na temelju spektrometrije mobilnosti iona (IMS)	prijenosna oprema za provjeru postojanja tragova određenih opasnih materijala	
	otkrivanje tragova uz pomoć pasa	primijenjeno na niz rizika u odnosu na male i veće predmete	
	uzorkovanje	alati za uzimanje uzoraka, digestor i kutija s rukavicama	
	mobilni laboratorij	vozilo u kojem je smještena sva oprema za analizu uzoraka na terenu	
	[analiza organskih materijala, metala i slitina] ručni detektori	kemijski kolorimetrijski testovi	
		Ramanova spektroskopija	
		infracrvena spektroskopija	
rendgenska fluorescencija			
	detektori plina za kontejnere		
ručna pretraga	ručni alati	džepni alati	
		kutija s mehaničkim alatima	
		teleskopsko zrcalo	
	uređaji	endoskop	
		samostojeći ili ručni detektor metala	
		kamere za provjeru donje strane vozila	
		ultrazvučni uređaj	
		mjerač gustoće	
ostalo	podvodna pretraga		

PRILOG 2.

Pokazatelji

Posebni cilj: doprinijeti ujednačenim i primjerenim carinskim provjerama kupnjom, održavanjem i poboljšavanjem odgovarajuće suvremene i pouzdane opreme za carinske provjere

1. Raspoloživa oprema

- (a) raspoloživost opreme za carinske provjere koja ispunjava dogovorene standarde na kopnenim graničnim prijelazima (prema vrsti opreme);
- (b) raspoloživost opreme za carinske provjere koja ispunjava dogovorene standarde na morskim graničnim prijelazima (prema vrsti opreme);
- (c) raspoloživost opreme za carinske provjere koja ispunjava dogovorene standarde na graničnim prijelazima u zračnim lukama (prema vrsti opreme);
- (d) raspoloživost opreme za carinske provjere koja ispunjava dogovorene standarde na poštanskim graničnim prijelazima (prema vrsti opreme);
- (e) raspoloživost opreme za carinske provjere koja ispunjava dogovorene standarde na željezničkim graničnim prijelazima (prema vrsti opreme).